

Opinnäytetyö (AMK)
Bioanalytikkokoulutus
Patologia
2016

Hanna Suodenjärvi

OPISKELIJA OHJAUKSEN OPAS PATOLOGIAN LABORATORIOON

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Bioanalytikkokoulutus

2016 | 20

Hanna Suodenjärvi

OPISKELIJAOHJAUKSEN OPAS PATOLOGIAN LABORATORIOON

Ohjattu harjoittelu on olennainen osa bioanalytikon koulutusta. Onnistuneen harjoittelun takaa laadukas opiskelijaohjaus. Opiskelijaohjaajalta vaaditaan niin pedagogisia ja sosiaalisia taitoja kuin myös motivaatiota ohjaukseen sekä oman alansa ammattitaitoa.

Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena oli laatia Tyks-Sapa-liikelaitoksen patologian laboratorioon kattava opiskelijaohjaus opas. Opinnäytetyön tuotoksen tavoitteena oli luoda yhteneväiset ja selkeät ohjeet patologian laboratorion opiskelijaohjaajille.

Tämän opinnäytetyön tuotoksena syntyi tutkittuun tietoon perustuva, luotettava ja selkeä ohjausopas. Ohjausoppaassa on annettu ohjeita mitä opiskelijaohjaajan tulisi muistaa ottaa huomioon ennen harjoittelun alkua, harjoittelun puolivälissä ja harjoittelun loppuessa. Oppaassa on myös ohjeita tavoitteiden läpikäymiseen sekä palautteen antamiseen. Oppaasta löytyy myös yleishyödyllisiä neuvoja opiskelijaa ohjatessa.

ASIASANAT:

Bioanalytikko-opiskelija, patologia, laboratorio, opiskelijaohjaus, oppiminen

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Biomedical laboratory science

2016 | 20

Hanna Suodenjärvi

GUIDELINES FOR MENTORING STUDENTS ON A PATHOLOGY LABORATORY

In-service training is an essential part of biomedical laboratory training. High-quality guidance ensures the successful completion of training. Student counselors are required to equip both pedagogical and social skills as well as motivation for guiding trainees and towards their own professional fields.

The purpose of this functional thesis was to compose a comprehensive student guidance manual for the laboratory of Pathology in Tyks-Sapa public utility. The output of this thesis aims to create consistent and clear instructions for the laboratory's student counselors.

As a result of this thesis, a reliable and clear science-based guidance manual was developed. The guidance manual provides instructions for student counselors what to take into account both prior, during and at the end of the training exercise. The manual also contains instructions how to process objectives and give out feedback correctly. General information considering counselling is also included in the manual.

KEYWORDS:

Biomedical laboratory scientist, student, pathology, laboratory, mentoring, learning

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	5
2 BIOANALYYTIKKO-OPISKELIJAN OHJAUS PATOLOGIAN LABORATORIOSSA	6
2.1 Bioanalyttikko-opiskelijan ohjattu harjoittelu	6
2.2 Hyvän ohjaajan tunnusmerkit	7
2.3 Oppiminen ja oppimisteoriat	10
2.3.1 Oppiminen	10
2.3.2 Konstruktivismi	11
2.3.3 Kognitivismi	12
2.3.4 Behaviorismi	12
2.4 Patologian laboratorio	13
3 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS, TAVOITE JA TEHTÄVÄ	15
4 OPINNÄYTETYÖN KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS	16
4.1 Metodologiset lähtökohdat	16
4.2 Opinnäytetyön toteutus	16
4.3 Opinnäytetyön etiikka	18
5 POHDINTA	19
LÄHTEET	22

LIITTEET

Liite 1. Tutkimuslupa

1 JOHDANTO

Työssä oppiminen on hyvin tärkeä osa bioanalytikon koulutusta. Se yhdistää koulussa saadun teoretiedon käytäntöön harjoittelupaikassa. Harjoittelupaikan opiskelijaohjaajalla onkin merkittävä rooli tukea, kannustaa ja ohjata opiskelijaa harjoittelun aikana. (Mykrä 2007.) Ohjatun harjoittelun osuus on varsin korkea terveysalan ammattikorkeakoulutuksessa verrattuna muihin koulutusaloihin. Kaiken kaikkiaan harjoittelun osuus on noin kolmannes koko tutkinnon laajuudesta. (Elomaa ym. 2008.)

Patologian laboratoriolle on tarve saada yhtenäinen linja opiskelijoiden ohjaukseen. Patologian laboratorio jakautuu tällä hetkellä kolmeen eri yksikköön, jotka sijaitsevat eri osoitteissa. Patologian osasto on jakautunut histologian, sytologian ja immunohistokemian laboratorioihin. Hajaantuneisuus lisää opiskelijaohjauksen haastavuutta. Yksiköissä ei ole selkeää toimintamallia harjoitteluun tulevalle opiskelijalle, joten yhteneväinen opas henkilökunnalle on tarpeen. Käytännön ohjeita yksiköistä löytyy, mutta ohjeet pedagogiseen ohjaamiseen puuttuu. Opas helpottaisi sekä opiskelijaa ohjaavaa tahoja, että itse opiskelijaakin.

Patologian laboratorio haluaa saada vinkkejä toimivaan ja laadukkaaseen opiskelijaohjaukseen. Aihe on ajankohtainen, sillä harjoittelua suorittavia bioanalytikko-opiskelijoita on yksikössä kaksi kertaa vuodessa ja harjoittelu kestää kerrallaan useita viikkoja, riippuen siitä onko harjoittelija suorittamassa perusjaksoa vai syventäviä opintoja (Turun ammattikorkeakoulu 2015).

Tarkoituksena tässä opinnäytetyössä on koota selkeä opas joka helpottaa käytännön ohjaamista laboratoriossa. Oppaassa käsitellään mitä ovat oppiminen ja ohjaus, minkälainen on hyvä ja toimiva oppimisympäristö sekä miten opiskelijaohjausta voitaisiin kehittää. Tämän opinnäytetyön tavoitteena on luoda opas, joka auttaa patologian henkilökuntaa ohjaamaan harjoitteluun tulevia opiskelijoita.

2 BIOANALYYTIKKO-OPISKELIJAN OHJAUS PATOLOGIAN LABORATORIOSSA

2.1 Bioanalytikko-opiskelijan ohjattu harjoittelu

Tässä opinnäytetyössä keskitytään bioanalytikko-opiskelijoiden ohjaukseen harjoittelussa. Bioanalytikon koulutus kestää kaiken kaikkiaan 3,5 vuotta (210 opintopistettä). Tutkinto jakautuu perusopintoihin (30 op), ammattiopintoihin (70 op), ohjattuun harjoitteluun (75 op), opinnäytetyöhön (20 op) sekä vapaasti valittaviin opintoihin (15 op). Vuosina 2015-2016 bioanalytiikan opetussuunnitelmassa on ohjatun harjoittelun sisältö kuvattu seuraavanlaisesti; ”Ohjatussa harjoittelussa opiskelija integroi teoreettisten ammattiopintojen tietoa omaan toimintaansa harjoitellessaan laboratoriovälineistön ja mittalaitteiden käyttöä, laboratoriotutkimusten laadukasta suorittamista, laboratoriotutkimuksiin kuuluvaa suositusten mukaista näytteenottoa sekä laboratoriosprosessin kokonaisuuden hallintaa. Harjoittelu tapahtuu ammattikorkeakoulun opetuslaboratorioissa, kliinisissä laboratorioissa terveydenhuollon eri organisaatioissa tai biolääketieteellisissä tutkimuslaboratorioissa. Harjoittelua on koko koulutuksen ajan 1.-7. Lukukausilla.” (Turun ammattikorkeakoulu 2015.) Bioanalytikon ammatti on monipuolista ja siinä on useita eri suuntautumisvaihtoehtoja. Bioanalytikko toimii laillistettuna terveydenhuollon kliinisen laboratoriotyön ammattihenkilönä. Toimintaa valvoo Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira sekä aluehallintovirasto. (Suomen Bioanalytikkoliitto ry 2016.)

Opiskelijaohjaus viittaa tässä opinnäytetyössä harjoittelupaikassa järjestettävän ohjatun harjoittelun opastukseen. Perustavassa asemassa opiskelijaohjauksessa on didaktinen toiminta, pedagoginen ilmapiiri sekä suhtautuminen opiskelijaan (Räkköläinen & Uusitalo 2001; Lepojärvi 2011; Luojuus 2011). Ohjaajalla tai opiskelijavastaavalla tarkoitetaan henkilöä joka vastaa harjoitteluun tulleen opiskelijan ohjauksen tarkemmista järjestelyistä. Hän myös järjestää opiskelijalle nimetyn lähiohjaajan jos on itse kykenemätön ohjausta suorittamaan. (Elomaa ym. 2008.) Lähiohjaajalla tarkoitetaan sellaista henkilöä joka on nimetty opastamaan opiskelijaa. Lähiohjaajan tulee edistää ja

kannustaa opiskelijaa harjoittelun aikana. Lähiohjaaja voi olla nimetty vai yhdeksi työvuoroksi tai koko harjoittelujaksolle. (Manninen & Pulkkinen 2003.)

2.2 Hyvän ohjaajan tunnusmerkit

Ohjaajan tulee perehtyä erilaisiin oppimisteorioihin, jotta voi niitä apuna käyttäen suunnitella omaa opetustyyliään. Ohjattavat ovat aina erilaisia, joten ohjaajan tulee osata tunnistaa oikeat tavat ohjata ja opettaa opiskelijaa. Ohjaajan tulee ottaa huomioon, että hänen omat intressinsä eivät muokkaa opiskelijan oppimistyyliä liikaa. (Räikköläinen & Uusitalo 2001.) Ohjaajakin tarvitsee ohjausta ja koulutusta. On tärkeää myös ymmärtää miten luoda paras mahdollinen ohjaustilanne ja mitä hyvältä ohjaajalta vaaditaan. (Lindblom-Yläne & Nevgi 2003; Elomaa ym. 2008.) Useissa lähteissä todetaan, että opiskelija pitää ohjaajaa roolimallina. Ohjaajan tulee ottaa tämä huomioon omassa ohjauksessaan. (Koskinen & Silén-Lipponen 2001; Jones 2004; Nojonen 2008; Puttonen 2009; Sipponen 2009; Lepojärvi 2011.) Aikaisemmin ohjaajan rooli oli paljon tiukempi ja yksiselitteinen. Pääsääntöisesti ohjaaja kontrolloi opiskelijan tekemisiä ja arvosteli suorituksia. Tänä päivänä ohjaaminen on huomattavasti monimuotoisempaa. Ohjaajan tulee olla vuorovaikutuksessa oppilaan kanssa, jolloin ohjaajan rooli koostuu myös kuuntelemisesta ohjauksen lisäksi. Ohjaaja tulee oppimaan myös itse uutta kun hän ohjaa opiskelijaa. (Elomaa ym. 2008.) Ohjaajalta vaaditaan useita eri taitoja, ennen kaikkea hänen tulee tukea ja kannustaa opiskelijaa, sekä jakaa ammattitaitoaan, opastaa ja perehdyttää hänet uusiin tehtäviin. Ohjaajan tulee olla luonteeltaan mm. luotettava, rauhallinen, ystävällinen, kärsivällinen, joustava ja rohkaiseva. Erittäin tärkeässä asemassa on myös empatiakyky, jotta ohjaaja kykenee asettumaan opiskelijan rooliin. Ohjauksen tulee olla ennalta

hyvin suunniteltu ja sen tulee olla tavoitteellista. (Räikköläinen & Uusitalo 2001; Elomaa ym. 2008.)

Ohjaajan kannattaa miettiä, mitkä lähestymistavat olisivat juuri hänelle parhaat ohjaustilanteessa. Hänen tulee hankkia teoreettista tietoa erilaisista ohjausmalleista, jotka voivat pohjautua esimerkiksi kasvatopsykologiaan, eri opetusmenetelmiin tai vuorovaikutusteorioihin. Jokaiselle ohjaajalle löytyy omankaltainen tapa toimia ohjaajana. Ohjaajan tulee ottaa myös huomioon, että opiskelijatkin ovat erilaisia, joten ohjausmenetelmiäkin tulisi osata muokata tilanteen ja ohjattavan mukaan. Näin ollen, mitä laajempi teoreettinen tietopohja ohjaajalla on, sitä helpompaa on muuntaa ohjausmalleja tilanteen mukaan. (Laine ym. 1999.) On tärkeää ottaa huomioon myös harjoittelun arviointi ja palautteen annon toimintamallit. Arvioinnin perusteena toimii opetussuunnitelmaan kuuluvat tavoitteet sekä opiskelijan laatimat omat tavoitteet. Palautteen annossa tulee huomioida tavoitteiden lisäksi myös harjoittelupaikan työntekijöiden palautteet sekä opiskelijan oma itsearviointi. Ohjaajan tehtävänä on huolehtia että arviointi suoritetaan siihen sopivassa ympäristössä. On myös tärkeää muistaa, että ohjaajan arvio perustuu faktaan ja on näin ollen luotettavaa sekä objektiivista. (Elomaa ym. 2005.)

Eller, Lev ja Feurer (2014) etsivät tutkimuksessaan avainasioita, jotka mahdollistavat toimivan ohjaussuhteen ohjattavan ja ohjaajan välillä. Tutkimus toteutettiin kahdessatoista yliopistossa Amerikassa. Valittuja akateemisia tieteenaloja oli luonnontieteet (51%), hoitoala (31%), insinöörikoetus (8%) sekä teknologian ala (1%). Tutkimuksessa oli kaiken kaikkiaan 117 ohjaaja-ohjattava paria. Tutkimuksessa löytyi kahdeksan avainasiaa, jotka koettiin tärkeäksi toimivalle ohjaussuhteelle. Ensimmäinen oli avoin kommunikaatio ja helppo lähestyttävyys. Toinen komponentti oli tavoitteet ja haasteet. Kolmantena tuli intohimo ja inspiraatio. Neljäs komponentti hyvälle ohjaukselle oli henkilökohtaisista suhteista huolehtiminen. Viides tärkeä avainasia oli tasa-arvoinen luottamus ja arvostus. Kuudentena komponenttina oli tieto-aidon jakaminen. Itsenäisyys ja yhteistyö oli seitsemäs tärkeä komponentti ja kahdeksantena tuli roolimallit. Yhteenvetona tutkimuksessa todetaan, että kun

ohjauksessa noudatetaan kahdeksaa tärkeää avainasiaa, seurauksena luodaan positiivisia oppimiskokemuksia.

Raunio ja Sulonen (2013) tutkivat opinnäytetyössään mitä ominaisuuksia vaaditaan ohjaajalta sekä mitkä tekijät edistävät ohjauksen onnistumista. Tutkimus toteutettiin kirjallisuuskatsauksen avulla. Raunio ja Sulonen perehtyivät 17 tutkimukseen jotka käsittelivät hoitotyön opiskelijaohjausta. Tutkimukset olivat joko pro gradu- tutkielmia, väitöskirjoja tai tutkimusartikkeleita. Tutkimuksessa todettiin, että toimiva opiskelijaohjaus edellyttää oman ohjaajan nimeämistä. Omaohjaajan roolia pidettiin erittäin tärkeänä harjoittelun onnistumisessa. Omaohjaajalta vaaditaan hyviä ohjausvalmiuksia. Hänen tulee tehdä yhteistyötä ohjattavan, koulun sekä työpaikan kanssa ja hänellä tulee olla myös riittävästi ohjausmateriaalia ohjaamisen tueksi. Omaohjaajan tieto-taito ja asenne vaikuttaa paljon harjoittelijan kykyyn oppia ja omaksua uutta. Nämä vaikuttavat myös harjoittelijan motivaatioon. Harjoittelupaikan ilmapiiriin tulee olla opiskelijamyönteinen, tukea opiskelijan tavoitteiden saavuttamista sekä sen tulee luoda positiivisia oppimiskokemuksia. Ohjaajan ja harjoittelijan tulee tehdä yhteistyötä ja kommunikoinnin tulee olla luottamuksellista.

Keshavan ja Tandon (2015) listaavat tutkimuksessaan tärkeitä asioita, joita vaaditaan niin ohjaajalta kuin ohjattavaltakin. Tutkimus pohjautuu aikaisempiin tutkimuksiin. Pohjana he käyttivät 12 aikaisempaa tutkimusta psykiatrian, neurologian ja kliinisen lääketieteen alueilta. He löysivät kuusi tärkeää pääperiaatetta, jotka ovat tärkeässä roolissa hyvässä ohjauksessa ja sen onnistumisessa. Ensimmäisenä pitää olla selkeät odotukset. Ohjaajan tulee selkeästi kertoa miten tulee toimia, kun taas ohjattavalla tulee olla selkeä päämäärä ja tavoite. Ohjaajalla tulee myös olla tarvittava tieto-taito, joilla hän pystyy opastamaan ja opettamaan harjoittelijaa. Kolmantena esiin nousi kommunikaatiotaidot. Ohjaajan sekä ohjattavan tulee kuunnella toisiaan, olla avoimia, puhua totuudenmukaisesti mutta hienovaraisesti. Sitoutuneisuus todettiin myös tärkeäksi. Ohjaajan tulee olla sitoutunut tehtäväänsä ja antaa aikaa opetukseen. Harjoittelijalta vaaditaan vastuuntuntoa kuin myös sitoutuneisuutta. Tutkimuksessa todettiin myös henkilökemioiden olevan

tärkeässä asemassa ohjaamisessa. Viimeiseksi tutkimuksessa todettiin, että ohjaajan pitää muistaa että tavoitteet on ohjattavan, eikä ohjaaja saa yrittää siirtää omia tavoitteitaan ohjattavalle. Toisin sanoen tavoitteiden tulisi olla samansuuntaisia, eikä ne saisi olla ristiriidassa keskenään.

2.3 Oppiminen ja oppimisteoriat

2.3.1 Oppiminen

Oppiminen on monien eri asioiden yhteenliittymä. Uusien asioiden oppiminen vaatii tavoitteita ja motivaatioita, niin opettajalta kuin oppilaaltakin. Opetus on vuorovaikutteista toimintaa opettajan ja oppilaan välillä. Oppilaan tulee omaksua ja sisäistää uusi tieto ja opettajan tehtävänä on tukea ja auttaa oppilasta saavuttamaan nämä tavoitteet. (Julkunen 2002.) Uuden asian oppimiseen vaikuttaa myös ihmisen tapa tai tyyli oppia. Se on tapahtumaprosessi joka muodostuu ihmisen tavasta ajatella, ratkaista ongelmia, tehdä havaintoja ja tallettaa asioita muistiin. Näitä asioita voidaan soveltaa myös ohjaamisessa siten, että ohjaaja tiedostaa opiskelijan oppimistyylin eli miten opiskelija vastaanottaa ja käsittelee tietoa. (Laine ym. 1999.) Opettajan ja oppilaan vuorovaikutusta ja keskinäisiä käyttäytymismalleja voidaan soveltaa myös harjoittelupaikan ohjaajaan ja opiskelijaan (Laine ym. 1999; Elomaa ym. 2008). Jokainen ihminen on omanlainen oppija ja siksi ei ole vain yhtä ja oikeaa tapaa opettaa ja ohjata (Cannon & Boswell 2011).

Harjoittelussa tapahtuva oppiminen on uusien asioiden yhdistämistä jo opittuun teoriaan. Tarkoituksena on oppia tekemään työtä siten, että kyseisen työn tavoitteet täyttyvät. Toisin sanoen kehitetään omaa ammattitaitoa. (Laine ym. 1999; Rökköläinen & Uusitalo 2001.) Tärkeä rooli oppimisen onnistumisessa on opiskelijan motivaatio ja aktiivisuus. Motivoitunut opiskelija lisää myös ohjaajan paneutumista hyvään ohjaukseen. (Heino & Janatuinen 2012.)

Onnistunut harjoittelujakso vaatii myös yhteistyötä koulun ja harjoittelupaikan välillä. Opiskelijan oppimiselle on tärkeää, että harjoittelupaikassa tiedetään, mitkä ovat opiskelijan taidot ja tavoitteet hänen saapuessaan harjoitteluun.

Harjoittelupaikan on hyvä päivittää tiedot ennen harjoittelijan saapumista siitä, mitä opetussuunnitelma sisältää ohjatun harjoittelun osalta. (Räkköläinen & Uusitalo 2001.)

2.3.2 Konstruktivismi

Konstruktivismiin ydinajatuksena on, että opiskelija ymmärtää, järjestele uudelleen ja omaksuu uutta tietoa. Uusi tieto ei automaattisesti siirry oppijalle ilman rakentavaa oppimisprosessia. Koko oppimisprosessi koostuu sosiaalisesta vuorovaikutuksesta opiskelijan ja ohjaajan välillä, jossa ohjaaja pyrkii tukemaan ja ohjaamaan opiskelijaa. Vaikka konstruktivismi antaa opiskelijalle rakennuspalikat uuden tiedon omaksumiseen, vaatii se myös ohjaajalta vankkaa osaamista.

Ohjaajan tulee osata oikealla tavalla ohjata ja aktivoida opiskelijaa hyödyntämään vanhaa ja uutta informaatiota niin, että opiskelija kokee saavansa tarpeeksi tukea eikä hänelle jää tunnetta siitä, että ohjaaja on jättänyt hänet kokonaan yksi tilanteessa. Konstruktivismissa oppimisympäristö on sosiaalinen, kokeileva ja tutkiva. Opiskeluprosessi on hyvin pitkäkestoinen. Tarkoituksena on jäsentää ja organisoida uutta tietoa sekä muokata oppimisprosessista luova ja keksivä. Opiskelijan tulee prosessoida uutta tietoa aktiivisesti jota ohjaaja tuottaa.

Suurin ongelma konstruktivismissa on opiskelijan vastuu omasta oppimisestaan. Opiskelijan tulee itse määrittellä omat oppimistavoitteensa ja hän saattaa kokea epävarmuutta ja ahdistusta. Opiskelija ei välttämättä tiedä, miten hänen tulee toimia tilanteessa jossa hän on saanut vain karkeat suuntaviivat ohjaajalta konkreettisten toimintamallien puuttuessa. Tässä tapauksessa ohjaajan tulee ottaa vastuu ohjauksestaan tarpeeksi ajoissa ja muuttaa ohjauksen kulkua. Ohjaajan tulee tällöin antaa opiskelijalle tarkemmat ohjeet ja toimintamallit, jotta opiskelija pystyy jatkamaan oppimisprosessiaan. (Julkunen 2002; Lindblom-Ylänne & Nevgi 2003.)

2.3.3 Kognitivismi

Kognitivismi perustuu voimakkaasti opiskelijan aktiivisuuteen. Opittava aihe ja opiskelija on vuorovaikutuksessa, jolloin oppimisprosessi on aktiivista toimintaa. Tiedon vastaanottaminen on tavoitteellista ja opiskelija käsittelee, tulkitsee ja tuottaa uutta tietoa. Uusi asia opitaan ja omaksutaan liittämällä uusi asia jo aiemmin opittuun vanhaan tietoon. Ohjaajan rooli on lähinnä ohjata opiskelija oikeaan suuntaan ja antaa löyhähköt suuntaviivat mitä pitkin opiskelija etenee oppimisprosessissa.

Kognitivismissa opiskelijan oppimisprosessi on enemmän mielensisäinen tapahtuma kuin esimerkiksi behavioristisessa näkemyksessä, jossa tutkitaan paremminkin opiskelijan ulkoista käyttäytymisen ilmenemistä oppimisprosessissa. (Julkunen 2002; Lindblom-Ylänne & Nevgi 2003; Cannon & Boswell 2011.) Kognitivismissa on tavoitteena, että oppijan ongelmaratkaisutaidot kehittyisivät siten, että ongelmanratkaisussa käytetään pohjana oman tiedon ja ajattelun taitoja. Kognitivismi näkee oppimisen mielen asiana ja näin ollen menestyvä ongelmanratkaisu on kiinni vain oman mentaalisen informaation prosessointitavasta. Ongelmana kognitivismissa on, että ongelmanratkaisu ei tapahdu ainoastaan mielen tasolla vaan oppimiseen liittyvät tiiviisti myös sosiaaliset ja fyysiset tilanteet ja asetelmat. (Julkunen 2002.)

2.3.4 Behaviorismi

Behavioristinen oppimisenäkemys pohjautuu pääsääntöisesti ohjaajaan, ympäristöön ja käyttäytymiseen. Ohjaajalla on merkittävä rooli ohjauksessa ja opiskelija on passiivinen tiedon vastaanottaja. Ohjaaja siirtää opiskelijalle uutta tietoa vähän kerrallaan. Uusi tieto opetellaan ulkoa, eikä uutta tietoa sovelleta vanhaan. Näin ollen uuden oppiminen pohjautuu pääsääntöisesti opiskelijan muistiin. (Laine ym. 1999; Julkunen 2002; Lindblom-Ylänne & Nevgi 2003; Cannon & Boswell 2012.)

Behaviorismille on tyypillistä, että oikeaa oppimista vahvistetaan esimerkiksi palkinnolla, joka voi olla sanallisesti annettu kiitos. Vääränlaista oppimista vahvistetaan rangaistuksella, jolloin kyseinen käyttäytyminen heikkenee. (Lindblom-Yläne & Nevgi 2003.) Behavioristinen oppimisteoria pohjautuukin vahvasti oppijan/ opiskelijan käyttäytymismalleihin. Pääajatuksena on, että opiskelijalle annetaan stimulaatio eli uusi asia ja se johtaa vasteeseen eli määrätynlaiseen käyttäytymiseen.

Behaviorismissa oppiminen nähdään perustasoltaan samanlaisena niin ihmisellä kuin eläimelläkin. (Harasim 2012; Jyväskylän ammattikorkeakoulu 2016.) Behavioristinen ihmiskäsitys uskoo, että ihminen voidaan muokata minkälaiseksi halutaan jos oppimis- ja elinympäristö muokattaisiin juuri oikeanlaisiksi (Laine ym. 1999). Suurin ongelma behaviorismissa on, että opiskelijan rooli jää hyvin passiiviseksi. Hän ottaa uutta tietoa vastaan ilman, että prosessoi asiaa sen tarkemmin. Henkilökohtaisten tavoitteiden puuttuminen, oman oppimisen ohjaaminen ja säätely sekä tiedon aktiivinen rakentaminen jää behaviorismissa kokonaan pois. Tällä menetelmällä ei saavuteta laadukasta oppimisprosessia. (Lindblom-Yläne & Nevgi 2003.)

2.4 Patologian laboratorio

Patologia tarkoittaa tautioppia. Se on tieteenala joka käsittelee, määrittää tautien syntyä, syitä, kehittymistä ja vaikutuksia. (Lääketieteen termit 2015a.) Laboratorio on paikka, jossa tehdään tieteellistä tutkimustyötä. Laboratoriossa on tilat, jossa voidaan tutkia näytteitä, tehdä testejä tai valmistaa mm. reagensseja ja lääkkeitä. On olemassa myös klinisiä laboratorioita, jolloin sitä käytetään ihmisen kemiallisten tai hematologisten näytteiden tutkimiseen. (Lääketieteen termit 2015b.)

Patologia jaetaan kahteen pääalaan, sytologiaan ja histologiaan. Sytologian laboratoriossa tutkitaan ihmisen nestemäisiä eritteitä, kuten virtsaa, ysköksiä, pleura-, ascites- ja selkäydinnesteitä. Näytteistä tutkitaan mahdollisia syöpään tai sen esiasteisiin liittyviä löydöksiä objektilasilta skriinamalla eli esitarkastamalla. Skriinauksen suorittavat bioanalytiikot tai laboratoriohoitajat

ennen kuin objektilasi lähetetään patologin lausuttavaksi. (Suomen Bioanalytikko ry 2016.)

Histologian laboratoriossa tutkitaan erilaisia kudospäyteitä. Tutkittava kudospala voi olla hyvinkin suuri, esimerkiksi kokonainen poistettu rinta tai pieni koepala tutkittavasta elimestä, esimerkiksi prostata lastu. Kudokset käsitellään eri menetelmin siten, että niistä saadaan lopulta ohuet leikkeet objektilasille. Patologi tutkii ja lausuu valmiit objektilasit. (Suomen Bioanalytikkoliitto ry 2015.)

3 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS, TAVOITE JA TEHTÄVÄ

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on luoda kattava kirjallinen opiskelijaohjausopas Tyks:n patologian laboratorion henkilökunnalle, joka tarvitsee opiskelijaohjausopasta kaikkiin sen eri yksiköihin. Useat yksiköt ja useat eri ohjaajat lisäävät haastetta laadukkaan ja opiskelijamyönteisen ohjauksen toteutumisessa. Tässä opinnäytetyössä syvennyttään siihen mitä on opiskelijaohjaus ja oppiminen, sekä mitä vaaditaan hyvältä ohjaajalta. Pohditaan myös löytyykö uusia kehitysmahdollisuuksia opiskelijaohjaukseen. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tarkastella miten opiskelijamyönteinen ja laadukas ohjaus voitaisiin toteuttaa tasavertaisesti kaikissa patologian eri yksiköissä bioanalyttikko-opiskelijoiden harjoittelujaksoilla. Tavoitteena on että, kuvaamalla nämä keskeiset tekijät saadaan luotua yhtenäiset ohjeet opiskelijaohjauksesta vastaavalle henkilökunnalle jokaiseen patologian yksikköön. Pyrkimyksenä on saada ohjauksesta yhteneväisempi ja selkeyttää ohjausta.

4 OPINNÄYTETYÖN KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS

4.1 Metodologiset lähtökohdat

Tämä opinnäytetyö on toiminnallinen opinnäytetyö. Toiminnallisessa opinnäytetyössä tutkimusviestinnän keinoin yhdistetään käytännön toteutus ja siitä raportointi. Toiminnallisen opinnäytetyön tehtävänä on ohjeistaa, opastaa ja järjestää käytännön toimintaa. Toiminnallisessa opinnäytetyössä luotu ohjeistus, opas tai ohjelma on suunnattu ammatilliseen käyttöön.

Toteutustapoja on useita, se voi olla esimerkiksi vihko, opas tai portfolio.

Opinnäytetyön tulee pohjautua käytännönläheisesti työelämään ja siinä tulee tulla ilmi alan tietojen ja taitojen hallinta. (Vilka & Airaksinen 2003.)

Tämä opinnäytetyö oli toiminnallinen opinnäytetyö, sillä sen tuloksena syntyi ”ohjeellinen aineisto” opiskelijaohjaukseen Tyks:n patologian laboratorion henkilökunnalle. Opinnäytetyössä etsittiin tutkittua tietoa siitä mitä hyvä ohjausopas sisältää sekä minkälainen sen tulisi olla ulkoasultaan, jotta sitä olisi helppoa käyttää käytännötyössä. Selvitettiin myös minkälainen on hyvä ohjaaja, mitä häneltä vaaditaan niin sosiaalisessa kanssakäymisessä kuin ammatillisessa osaamisessakin.

4.2 Opinnäytetyön toteutus

Tämän opinnäytetyön toimeksianto saatiin Tyks:n patologian osastolta.

Toiminnallisesta opinnäytetyöstä suunniteltiin yksinkertainen ja selkeä opaskirja patologian laboratorion opiskelijaohjaajille. Patologialla tultiin siihen tulokseen, että heillä olisi tarvetta opiskelijan ohjausoppaalle. Patologian laboratorion opiskelijavastaavalta tuli toivomuksena, että opas tehtäisiin ohjaajan näkökulmasta. Patologian laboratorio muuttaa jonkin ajan kuluttua uusiin tiloihin, jolloin ohjekirja opiskelijalle olisi pian jäänyt käyttökelttomaksi.

Opinnäytetyön toteutus suunniteltiin keväälle 2016. Alustavat valmistelut aloitettiin syksyllä 2015, jolloin myös tutkimussuunnitelman kirjoittaminen aloitettiin. Syksyllä 2015 keskusteltiin patologian opiskelijavastaavan kanssa,

jolloin saatiin ohjeita siihen, mitä lähdetäisiin hakemaan tältä opinnäytetyöltä ja oppaalta. Patologialta toivottiin, että opinnäytetyössä ohjausta käsiteltäisiin pedagogiselta kannalta. Oppaan toivottiin olevan kirjallisessa muodossa. Opinnäytetyön ja opiskelijan ohjausoppaan toteuttamiseen saatiin vapaat kädet. Seuraavaksi lähdettiin etsimään aikaisempia tutkimuksia opiskelijaohjauksesta. Aineistoa haettiin Aura-, Finna- ja Theseus- tietokannoista sekä Nelli-portaalista ja organisaatioiden verkkosivuilta. Opinnäytetyöhön pyrittiin löytämään bioanalytiikan alalta tutkimustietoa, mutta sitä löytyi melko vähän, joten hakukriteereitä laajennettiin hoitotieteisiin. Kun löydettiin riittävästi materiaalia aikaisemmista tutkimuksista, aloitettiin kirjoittamaan tutkimussuunnitelmaa. Tutkimussuunnitelman valmistuminen venyi alkuvuoteen 2016. Opinnäytetyön kirjoittaminen aloitettiin heti tutkimussuunnitelman valmistumisen jälkeen. Opinnäytetyön tieteellisen osuuden valmistuttua aloitettiin suunnittelemaan ja kirjoittamaan oppaan sisältöä. Oppaan sisältöä muutettiin matkan varrella useaan otteeseen, mutta lopulta oppaasta saatiin yksinkertainen ja selkeä tuotos. Oppaan haluttiin olevan hyödyllinen, tutkittuun tietoon perustuva mutta kuitenkin selkokielineen. Lopputulos oppaasta on tutkittuun tietoon, sekä toimeksiantajan toiveisiin pohjautuva, kätevä ja tiivis kirjallisessa muodossa oleva 8-sivuinen ja A4-kokoinen oleva vihkonen. Toimeksiantaja saisi ohjausoppaan kirjallisessa muodossa. Opas jaettaisiin eri osioihin. Ensimmäinen osio koostuisi yksinkertaisista ja tärkeistä neuvoista ohjaajalle, mm. mitä ohjaajan tulee huomioida ohjauksessa. Seuraavat osiot jaettaisiin harjoittelun etenemisen kanssa samalle aikajanelle; ennen harjoittelua, harjoittelun alussa, harjoittelun puolivälissä ja harjoittelun lopussa. Oppaasta löytyisi myös asioita, jotka tulee huomioida tavoitteita käsiteltäessä ja palautetta antaessa. Sekä tutkimussuunnitelman, että opinnäytetyön kirjoittaminen oli haastavaa lähinnä pedagogisen katsontakannan vuoksi. Lähteiden läpikäymisen jälkeen alkoi opinnäytetyön tuleva sisältö muovautumaan.

4.3 Opinnäytetyön etiikka

Tutkimustyössä noudatettiin eettisiä periaatteita. Ihmistieteiden tutkimusta koskevat eettiset periaatteet jaetaan kolmeen osa-alueeseen; tutkittavan itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen, vahingoittamisen välttäminen sekä yksityisyyteen ja tietosuojaan. Tutkittavan itsemääräämisoikeudet kattavat laajalti tutkimukseen osallistujien oikeuksia niin vapaaehtoisuudesta, tasa-arvoisuudesta kuin heidän informoimisesta. Vahingoittamisen välttämisen osa-alueeseen kuuluu tutkimukseen osallistuvien henkisten, taloudellisten ja sosiaalisten haittojen välttäminen. Viimeiseen osioon, yksityisyys ja tietosuoja, kuuluu tutkittavien yksityisyyden suoja siten, että tutkimusaineisto suojataan ulkopuolisilta ja se säilytetään ja hävitetään yksityisyyden suojaa noudattaen. Tutkimusta tehdessä tulee myös muistaa, että kaikki kerätyt tiedot ovat luottamuksellisia. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2015.)

Tähän opinnäytetyöhön anottiin lupaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin hoitotyön asiantuntijaryhmältä keväällä 2016, jolloin työ tehtiin luvanvaraisesti. Tämä opinnäytetyö tehtiin tieteellisten julkaisujen pohjalta. Opinnäytetyön toteuttaminen ei vaatinut potilaskontaktia, jolloin esille ei tullut myöskään potilasasiakirjoja.

5 POHDINTA

Opinnäytetyön aiheeksi valittiin toimeksiantajan toiveesta opiskelijaohjauksen opas patologian laboratorioon. Ohjattu harjoittelu kuuluu yhtenä tärkeänä osana bioanalytikkokoulutukseen ja sitä kautta opiskelijaohjaus tulee tutuksi jokaiselle harjoittelussa olevalle. Turun yliopistollinen keskussairaala on opetussairaala, joten siellä tärkeänä osana työtä on myös opiskelijaohjaus. Olikin hyvin looginen valinta valita opinnäytetyön aiheeksi opiskelijaohjauksen opas, jolloin aihe tukee niin opiskeluprosessia kuin patologian laboratorion tarpeita. Opinnäytetyön tuotoksena syntynyt opiskelijaohjaus opas luo yhtenäiset ja selkeät ohjeet opiskelijaohjauksesta vastaavalle henkilökunnalle patologian yksiköihin.

Lähteinä tässä opinnäytetyössä käytettiin niin suomenkielisiä kuin englanninkielisiä materiaaleja. Suomenkielisiä lähteitä löytyi huomattavasti vähemmän kuin englanninkielisiä lähteitä, mutta englanninkielisten lähteiden käytön haastavuuden vuoksi käytettiin lopulta enemmän suomenkielisiä lähteitä. Tutkimuksia koskevat suomenkieliset lähteet rajattiin hoitotieteisiin eikä yksistään bioanalytiikan alaan. Muuten lähteinä käytettiin kattavasti mm. kasvatuspsykologiaan, oppimisteorioihin, opetusmenetelmiin ja vuorovaikutusteorioihin perustuvia lähteitä. Lähteinä toimivat myös eri organisaatioiden internet palvelimet.

Lähdemateriaalin hankinnassa keskityttiin tutkimussuunnitelmassa oleviin tutkimuskysymyksiin. Mitä on oppiminen ja ohjaus? Mitä vaaditaan hyvältä opiskelijaohjaajalta? Miten toteuttaa opiskelijamyönteinen ohjaus ja löytyykö uusia kehitysehdotuksia opiskelijaohjaukseen? Aiheena opiskelijaohjaus on todella laaja ja opinnäytetyötä suunnitellessa päädyttiin keskittymään tutkimuskysymysten ympärille ja keräämään näistä tutkimustietoa. Käytetyt lähteet olivat luotettavia ja niihin valittiin uusimmat mahdolliset julkaisut. Lähteitä käytettiin myös tarpeeksi paljon jotta voidaan todeta, että lopullisen tuotoksen asiasisältöön voidaan luottaa.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda konkreettinen ohjausopas opiskelijaohjaajille Tyks:n patologian laboratorioon. Tuotos tehtiin tutkitun tiedon

perusteella ja käytettyjä lähteitä arvioitiin tarkasti. Mukana käytettiin myös omia kokemuksia ohjatuista harjoittelusta ja opiskelijaohjaajista. Oppaasta tehtiin lyhyt ja selkeä, jotta sitä olisi helppoa käyttää ohjauksen tukena. Oppaan ulkoasu pidettiin yksikertaisena ja helppolukuisena, ja sen sisältö pidettiin selkeänä sekä mutkattomana. Tavoitteena opinnäytetyössä oli saada vastaus tutkimuskysymyksiin ja avata opiskelijaohjaukseen liittyviä asioita.

Tämän opinnäytetyön myötä voidaan tulla siihen lopputulokseen, että laadukas opiskelijaohjaus on monen asian yhteenliittymä. Toimiva opiskelijaohjaus on erittäin tärkeässä asemassa niin bioanalytikko-opiskelijoille kuin myös muille hoitoalan opiskelijoille. Opiskelijaohjaajalta vaaditaan paljon ammattitaitoa, hyviä sosiaalisia taitoja kuin myös pedagogisia taitojakin. Opinnäytetyön tekijän kokemuksen pohjalta erittäin tärkeässä asemassa on opiskelijaohjaajien aikaresurssit. Työnantajien tulisikin yrittää varata enemmän aikaa ohjaajien käytettäväksi, sillä ohjauksen laadukkuus kulkee osittain käsikädessä ajankäytön kanssa. Ohjaajat ovat kokeneet erittäin haasteelliseksi yhdistää oma työ ja opiskelijoiden ohjaus. Ohjaukseen paneutumiseen olisi halua, mutta aikaa ei ole varattuna niin paljoa mitä haluttaisiin tai olisi tarpeen käyttää.

Opiskelijaohjaajien ohjauskoulutusta tulisi myös tukea ja harjoittelupaikkojen ja koulujen yhteistyötä lisätä. Näin varmistetaan toimiva, kattava ja laadukas ohjaus kaikille opiskelijoille. Panostettaessa ohjatun harjoittelun ohjaukseen tuodaan ammattitaitoista uutta työvoimaa tulevaisuudessa kentille kun opiskelijat saavat hyvän pohjan työelämään harjoittelun aikana.

Yhtenä ongelmakohtana koettiin oppaan teossa se, että löydetäänkö lopulta mitään uutta tietoa, jota patologian laboratorion opiskelijaohjaajat eivät jo entuudestaan tiedä. Asiat ohjausoppaassa ovat pääsääntöisesti itsestäänselvyksiä, mutta toisaalta asioiden kertaamisestakaan ei ole haittaa.

Tulevaisuus näyttää oliko oppaasta lopulta jotain hyötyä kun se otetaan käyttöön Tyks:n patologian laboratoriossa. Ainakin pohja toimivalle opiskelijaohjaukselle on nyt luotu tämän opinnäytetyön myötä.

Opiskelijaohjaajakoulutuksen sisällön suunnittelu voisi olla jatkotutkimuksen aiheena. Koulutuksen kävisivät kaikki opiskelijaohjauksesta vastaavat henkilöt

tai aiheesta kiinnostuneet. Uutena kehitysideana voisi toimia opiskelijoille lähetettävä tervetulokirje, joka sisältäisi tärkeimmät asiat harjoitteluun liittyen. Opinnäytetyöprosessi oli kaiken kaikkiaan todella haastava. Suurimmaksi ongelmaksi tätä opinnäytetyötä tehdessä muodostui kasvatusopillinen osio. Olen aikaisemmin toki oppimisteorioita käsitellyt, mutta tästä on kulunut sen verran paljon aikaa, että teorit eivät olleet enää tuoreessa muistissa. Lopulta kuitenkin juuri pedagoginen osuus oli todella mielenkiintoinen ja oppimisteorioiden palauduttua muistiin, kiinnostukseni heräsi juuri pedagogiikkaan. Saattaa olla, että tulevaisuudessa opinnäytetyön tekijä palaa jollain tasolla aiheeseen vielä mahdollisten jatko-opintojen myötä. Päättämänä voidaan todeta, että tekijää tyydyttävät sekä teoriaosuus että ohjausopas ja joista toivottavasti on tulevaisuudessa hyötyä patologian laboratorion opiskelijaohjaajille.

LÄHTEET

- Cannon, S. & Boswell, C. 2011. Evidence-Based Teaching in Nursing. A Foundation for Educators. Printed in the United States of America.
- Eller, L.S.; Lev, E.L. & Feurer, A. 2014. Key components of an effective mentoring relationship: A qualitative study. *Nurse Education Today* 34, 815-820.
- Elomaa, L.; Lakanmaa, R-L.; Paltta, H.; Saarikoski, M. & Sulosaari, V. P. 2008. Taitava harjoittelun ohjaaja. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy – Juvenes Print.
- Harasim, L. 2012. Learning Theory and Online Technologies. Printed in the United States of America.
- Heino, J. & Janatuinen, E. 2012. Opiskelijan ohjaaminen synnytyssalutyöhön – opas kätilölle. Opinnäytetyö. Metropolia ammattikorkeakoulu.
- Helin, R. 2004. Opiskelijaohjaus osana terveysalan ammattilaisen työtä. Ohjaajan näkökulma. Pro gradu –tutkielma. Oulun yliopisto.
- Hirsjärvi, S.; Remes, P. & Sajavaara, P. 2012. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.
- Jones, D 2004. An evaluation of midwifery mentors and their perception of mentoring. *Midirs Midwifery Digest* 2/2004, 157-162.
- Julkunen, M-L. 2002. Opetus, oppiminen, vuorovaikutus. Vantaa: Tummavuoren Kirjapaino Oy. Jyväskylän ammattikorkeakoulu 2016. Oppimiskäsitykset. Behavioristinen oppimiskäsitys. Viitattu 05.03.2016
<http://oppimateriaalit.jamk.fi/oppimiskäsitykset/oppimiskäsitykset/behavioristinen-oppimiskäsitys/>
- Keshavan, M. & Tandon, R. 2015. Mental Health Practise: On mentoring and being mentored. *Asian Journal of Psychiatry* 16, 84-85.
- Koskinen, L. & Silén-Lipponen, M. 2001. Ohjattu harjoittelu oppimiskontekstina sairaanhoidon opiskelijoiden kokemana. *Hoitotiede* 3/2001, 122-131.
- Laine, A.; Ruishalme, O.; Salervo, P.; Siven, T. & Välimäki, P. 1999. Opi ja ohjaa sosiaali- ja terveysalalla. Porvoo: WS Bookwell Oy.
- Lepojärvi, S. 2011. Opiskelijaohjauksen toteutuminen hoitoalan opiskelijoiden harjoittelussa. Opinnäytetyö. Metropolia ammattikorkeakoulu.
- Lindblom-Yläne, S. & Nevgi, A. 2003. Yliopisto- ja korkeakouluopettajan käsikirja. Helsinki: WSOY.
- Luoju, K. 2011. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksen toimintamalli. Ohjaajien näkökulma. Akateeminen väitöskirja. Tampereen yliopisto.
- Lääketieteen termit 2015a. Patologia. Kustannus Oy Duedecim. Terveysportti.
- Lääketieteen termit 2015b. Laboratorio. Kustannus Oy Duodecim. Terveysportti.
- Manninen, E. & Pulkkinen, M. 2003. Käsikirja harjoittelun ohjauksen sisällöstä. *Sairaanhoitaja* 76(12), 17-19.
- Mykrä, T. 2007. Työpaikkaohjaaja oppimisen edistäjänä – opiskelijan ohjaaminen ja arviointi työpaikalla. Vammala: Vammalan kirjapaino Oy.
- Nojonen, P. 2008. Hoitotyön opiskelijaohjaus erikoissairaanhoidossa: kyselytutkimus mentoreille. Pro gradu –työ. Kuopion yliopisto.
- Puttonen, J. 2009. Hoitotyön opiskelijoiden ja mentoreiden arvioita opiskelijaohjauksesta. Pro gradu –työ. Kuopion yliopisto.
- Raunio, T. & Sulonen, S. 2013. Hyvä opiskelijaohjaus työyksikön etuna. Opinnäytetyö. Hoitotyön koulutusohjelma. Lahti: Lahden ammattikorkeakoulu.
- Räikköläinen, M. & Uusitalo, I. 2001. Työssäoppiminen ja ohjaus ammatillisissa oppilaitoksissa. Tampere: Tammer-Paino Oy.
- Sipponen, M. 2009. Opiskelijaohjaus äitiys- ja lastenneuvolassa lähiohjaajien näkökulmasta. Pro gradu –työ. Tampereen yliopisto.
- Suomen Bioanalytikkoliitto ry. 2016. Bioanalyttikon ammatti. Viitattu 18.02.2016
http://www.bioanalytikkoliitto.fi/bioanalyttikon_ammatti/
- Suomen Bioanalytikkoliitto ry. 2016. Erikoisalut. Kliininen histologia ja sytologia. Viitattu 06.01.2106
http://www.bioanalytikkoliitto.fi/bioanalyttikon_ammatti/erikoisalut/kliininen_histologia_ja_sytologia/

Turun ammattikorkeakoulu. 2015. Bioanalyytikon tutkinto-ohjelma. Koulutuksen rakenne ja sisältö. Viitattu 16.12.2015

https://ops.turkuamk.fi/opsnet/disp/fi/ops_KoulOhjSel/tab/tab/sea?koulohj_id=8357182&ryhmyyp=1&lukuvuosi=2888428&stack=push

Turun ammattikorkeakoulu. 2015. Bioanalyytikon opetussuunnitelmat. Viitattu 16.12.2015

https://ops.turkuamk.fi/opsnet/disp/fi/ops_KoulOhjSel/tab/tab/fet?ryhmyyp=1&amk_id=2754565&lukuvuosi=2888423&valkiel=fi&koulohj_id=8357182&ryhma_id=11873162

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2015. Eettinen ennakoarvointi ihmistieteissä. Eettiset periaatteet. Viitattu 16.12.2015 <http://www.tenk.fi/fi/eettinen-ennakoarvointi-ihmistieteissä/eettiset-periaatteet>

Tutkimuslupa

VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPIIRI

TUTKIMUSLUPAHAKEMUS

3 / 3

Vastuullisen tutkijan allekirjoitus

Allekirjoituksellani sitoudun noudattamaan VSSHP:n terveystieteellisen tutkimuksen ohjeistoa (www.turkucrc.fi) sekä hyvää tutkimustapaa ja tieteellistä käytäntöä. Mahdolliset epäilyt hyvän tieteellisen käytännön loukkaamisesta käsitellään noudattaen Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjetta "Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa (www.tenk.fi).

Päiväys: 28.1.2016

Allekirjoitus:

Nimenselvennys:

Virka/toimi:

Seija Kirkko-Jaakkola
Lentori

Lomake toimitetaan liitteineen TurkuCRC:hen (rakennus 9, 2 kerros)

TurkuCRC toimittaa lomakkeen puollettavaksi ja hyväksyttäväksi. Saatte lupapäätöksen sähköpostiinne.

Toimialueen, palvelualueen, tulosalueen tai liikelaitoksen TUTKIMUKSEN JA OPETUKSEN VASTUUHENKILÖN PUOLTO

Päätösnumero:

Päiväys:

Allekirjoitus

Nimenselvennys:

Juho W/S/16

W/S/16

ERIK CERNA

Toimialueen, palvelualueen, tulosalueen tai liikelaitoksen johtajan päätös
tai johtajaylilääkärin päätös, VSSHP:n tutkimuslupa

Päätösnumero: 16468

Päiväys: 15.8.2016

Allekirjoitus

Benita Dalokeina

Nimenselvennys: BENITA DALOKEINA

Jakelu:

- vastuullinen tutkija
- tutkimuksen puoltanut tutkimuksen ja opetuksen vastuuhenkilö
- tarjouksen antaneet palveluyksiköt
- taloushallinnon palvelukeskus
- yhteyshenkilö
-